

Union zdravotná poisťovňa, a. s.

Správa o výsledkoch kontrolnej činnosti za rok 2023 a o prijatých opatreniach na nápravu zistených nedostatkov v činnosti zdravotnej poisťovne

1. Úvod

Union zdravotná poisťovňa, a. s. (ďalej len „zdravotná poisťovňa“ alebo „Union ZP“) predkladá Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) a vláde Slovenskej republiky túto Správu o výsledkoch kontrolnej činnosti za rok 2023 a o prijatých opatreniach na nápravu odstránených nedostatkov v činnosti zdravotnej poisťovne (ďalej len „správa o kontrolnej činnosti“) podľa § 15 ods. 3 písm. c) bod 2 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon“). V súlade s § 3 ods. 6 písm. b) zákona správu o kontrolnej činnosti vypracoval organizačný útvar Vnútorá kontrola a vnútorný audit zdravotnej poisťovne.

2. Organizácia kontrolnej činnosti v zdravotnej poisťovni

Výkon vnútornej kontroly v zdravotnej poisťovni zabezpečuje organizačný útvar Vnútorá kontrola a vnútorný audit, ktorý pri výkone vnútornej kontroly a vnútorného auditu po organizačnej stránke spadá pod predstavenstvo a po funkčnej stránke pod dozornú radu. Postavenie organizačného útvaru Vnútorá kontrola a vnútorný audit, ako aj pravidlá výkonu kontrolnej činnosti (vnútorného auditu) upravujú Stanovy zdravotnej poisťovne, Štatút vnútorného auditu a ďalšie interné predpisy zdravotnej poisťovne.

Za výkon kontrolnej činnosti u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti zodpovedá organizačný útvar Revízne a zdravotné činnosti. Za výkon kontrolnej činnosti u platiteľov poisťného zodpovedá organizačný útvar Služby klientom. Predmetné činnosti sú upravené príslušnými internými predpismi.

3. Vnútorá kontrola

Vymedzenie vnútornej kontrolnej činnosti obsahuje § 3 ods. 5 zákona. Podľa tohto ustanovenia sa kontrolná činnosť vzťahuje na dodržiavanie zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, vnútorných aktov riadenia a na kontrolu činnosti zdravotnej poisťovne. Vnútorá kontrola a vnútorný audit sa riadil plánom kontrolnej činnosti Vnútornej kontroly a vnútorného auditu na rok 2023.

a) Kontrolné činnosti zdravotnej poisťovne

V roku 2023 organizačný útvar Vnútorá kontrola a vnútorný audit vykonal 6 kontrolných akcií (vnútorných auditov a kontrol). Pri výkone kontrolnej činnosti Vnútorá kontrola a vnútorný audit uplatňoval predovšetkým metódy vnútorného auditu. Kontrolná činnosť bola prioritne zameraná na nasledovné oblasti a procesy zdravotnej poisťovne:

- Spracovanie miezd,
- Riadenie výkonnosti,
- Riadenie pobočiek a kontaktných miest,
- Zásady ochrany osobných údajov,
- Ochrana pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a preverovanie zákazníka a tretej strany (AML/CDD),
- Riadenie rizík vo vzťahu k IFRS 9/17.

Z každej kontroly bol vypracovaný záznam a o výsledku kontroly, boli informované príslušné orgány zdravotnej poisťovne ako predstavenstvo a dozorná rada. Počas kontrol boli zistené menej závažné nedostatky pri dodržiavaní interných predpisov, resp. menej závažné nedostatky pri implementácii predpisov. Manažmentom navrhnuté opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, vrátane termínov a zodpovedných osôb boli posúdené vnútorným auditom ako primerané riziku a následne schválené predstavenstvom. V rámci stanovených lehôt boli príslušnými útvarmi prijaté opatrenia na odstránenie nedostatkov. V prípade potreby boli aktualizované interné predpisy zdravotnej poisťovne. Vnútorná kontrola a vnútorný audit priebežne sledoval plnenie uložených opatrení a pravidelne ich vyhodnocoval.

Okrem toho organizačný útvar Vnútorná kontrola a vnútorný audit pravidelne monitoroval vývoj hospodárenia spoločnosti, situáciu v oblasti sťažností, výsledky analýzy rizík a výskyt incidentov v oblasti informačnej bezpečnosti, ako aj fyzickej bezpečnosti.

Na základe vykonaných auditov a kontrol organizačný útvar Vnútorná kontrola a vnútorný audit konštatuje, že Union ZP má zavedené účinné kontrolné systémy a úroveň vnútornej kontroly spoločnosti je postačujúca.

b) Kontrola Výkazov pre preukazovanie platobnej schopnosti zdravotnej poisťovne

Organizačný útvar Vnútorná kontrola a vnútorný audit mesačne sledoval platobnú schopnosť zdravotnej poisťovne a vykonával kontrolu výkazov pre preukazovanie platobnej schopnosti, ku ktorým vyhotovoval Protokol o správnosti údajov platobnej schopnosti. Počas celého sledovaného obdobia bola platobná schopnosť Union ZP zabezpečená.

4. Externá kontrolná činnosť

Podľa § 9 zákona má zdravotná poisťovňa oprávnenie vykonávať kontrolnú činnosť u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a u platiteľov poistného. Podklady za obe oblasti predložili príslušné odborné organizačné útvary uvedené v časti 2.

a) Kontrolná činnosť zdravotnej poisťovne u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti

Kontrolná činnosť zdravotnej poisťovne bola vykonávaná zamestnancami poverenými výkonom kontroly za účelom kontrolovania poskytovania zdravotnej starostlivosti poistencom so zameraním na účelnosť, efektívnosť a hospodárnosť vynakladania prostriedkov verejného zdravotného poistenia, rozsah a kvalitu poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Pri výkone kontrolnej činnosti sa poverené osoby riadili všeobecne záväznými právnymi predpismi, internými predpismi zdravotnej poisťovne a zmluvami o poskytovaní zdravotnej starostlivosti uzatvorenými medzi zdravotnou poisťovňou a poskytovateľmi.

Poskytovanie zdravotnej starostlivosti bolo zdravotnou poisťovňou kontrolované:

- nepriamou kontrolou prostredníctvom informačného systému; za rok 2023 boli kontrolované údaje vykázané zdravotnej starostlivosti v zúčtovacích dávkach PZS za príslušné zúčtovacie obdobie. Po automatickom odfiltrovaní nesprávnych a nekorektných údajov v informačnom systéme boli ostatné položky zúčtovacej dávky podrobené internej revíznej kontrole. Celkový počet PZS vykázaných a následne skontrolovaných výkonov (riadkov): **40 686 318** v celkovej sume **625 064 607 EUR**. Výsledkom tejto kontroly bolo zistenie neoprávnene účtovaných výkonov za zdravotnú starostlivosť od poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v celkovej sume **40 177 344 EUR**.
- priamou kontrolou – u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti na mieste poskytovania zdravotnej starostlivosti. V roku 2023 bolo vykonaných celkom **289** kontrol u PZS, pričom suma dodatočne neuznaných výkonov predstavuje **2 196 118 EUR**. Najčastejšie zistenia sa týkali predovšetkým neopodstatneného a nesprávneho vykazovania poskytovania zdravotnej starostlivosti vo vzťahu k dohodnutým zmluvným podmienkam.

b) Kontrolná činnosť vykonávaná u fyzických a právnických osôb, ktoré sú platiteľmi poistného na verejné zdravotné poistenie

Zdravotná poisťovňa vykonávala v roku 2023 kontrolnú činnosť u platiteľov poistného zameranú na zisťovanie správnej výšky vymeriavacieho základu, vykázaného poistného, na správne odvádzanie preddavkov na poistné, na zisťovanie správneho výpočtu ročného zúčtovania poistného a dodržiavania lehoty splatnosti preddavkov na poistné.

U platiteľov poistného, ktorí sú zamestnávateľia boli všetky kontroly vykonané z dokladov, ktoré platitelia poistného (zamestnávateľia) doručili na požiadanie do zdravotnej poisťovne alebo kontrola bola vykonaná priamo u platiteľa poistného. Kontroly u platiteľov poistného (zamestnávateľov) v prípade zistenia nedostatkov boli ukončené vystavením protokolu alebo záznamu o kontrole .

U platiteľov poistného (SZČO, samoplatiteľ) boli vykonané interné kontroly z dokladov, ktoré má zdravotná poisťovňa k dispozícii. V prípade zistenia nedostatku (neodvedenie preddavkov na poistné včas alebo vôbec, neplnenie si oznamovacích povinností a pod.) bol platiteľ vyzvaný na odstránenie týchto nedostatkov; pri neodvedení preddavkov na poistné si zdravotná poisťovňa tieto uplatnila priamo výkazom nedoplatkov.

Zdravotná poisťovňa v roku 2023 vykonala u platiteľov poistného celkom **91 974** kontrol:

- interná kontrola **90 168** kontrol
- externá kontrola **1 806** kontrol

Realizovanými kontrolami v roku 2023 boli vyčíslené:

- nedoplatky na poistnom vo výške **46 019 811 EUR**
- z toho úrok z omeškania vo výške **199 904 EUR**

➤ preplatky na poistnom vo výške	19 127 569 EUR
➤ priamy finančný efekt z externých kontrol	16 160 058 EUR

V prípade, ak platiteľ poistného na základe vystaveného protokolu z kontroly alebo na základe zistených skutočností z internej kontroly neuhradil dlžné poistné, zdravotná poisťovňa si toto uplatnila vrátane úroku z omeškania prostredníctvom výkazu nedoplatkov. V roku 2023 bolo zdravotnou poisťovňou vystavených **81640** výkazov nedoplatkov. Celková hodnota uplatnených pohľadávok v roku 2023 predstavovala sumu **29 859 753 EUR**.

V Bratislave 5. marca 2024

Ing. Iveta Antal
riadiateľka Vnútornej kontroly a vnútorného auditu
Union zdravotná poisťovňa, a. s.

Táto správa bola prerokovaná predstavenstvom zdravotnej poisťovne dňa 5. marca 2024 bez pripomienok.